

Міжнародний гуманітарний університет
Факультет мистецтва і дизайну
Кафедра музичного мистецтва та звукорежисури

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Ансамбль малих форм

Галузь знань	<u>02 «Культура і мистецтво»</u>
Спеціальність	<u>025 «Музичне мистецтво»</u>
Назва освітньої програми	<u>Музичне мистецтво</u>
Рівень вищої освіти	<u>другий (магістерський) рівень</u>

Розробники і викладачі	Контактний тел.	E-mail
старший викладач кафедри музичного мистецтва та звукорежисури Архіпова Наталя Євгеніївна	098-551-21-82	arkhipovanatalia@yahoo.com

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Ансамбль малих форм – без сумніву, викликає інтерес здобувачів серед дисциплін вибіркового циклу професійної підготовки. На практичних та лекційних заняттях набувається розуміння творчої діяльності у складі вокально-інструментального ансамблю. Робота в команді, для спільного досягнення надзавдання, сприяє розвитку творчої уяви та набуттю сценічної майстерності. Разом з цим набуваються теоретичні знання з видів ансамблевої та камерної концертної діяльності, типів вокально-інструментальних ансамблів, технічних можливостей, розуміння методів організації репетиційного процесу та укладення репертуару. Крім цього предмет сприяє розширенню музичного кругозору та надбання власного музичного смаку через знайомство з видатними виконавцями та вокально-інструментальними гуртами.

Мета курсу – це формування культури мислення та комплексу знань для професійної діяльності у якості учасника або лідера вокально-інструментального ансамблю; надбання сценічної майстерності та можливості проявити творчу уяву; знання основ організації робочого процесу, видів та форм концертної діяльності колективу.

Передумови для вивчення дисципліни – «Теорія музичного змісту», Фах.

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У процесі реалізації програми дисципліни «Ансамбль малих форм» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій в теорії, історії музики, у педагогіці, виконавстві та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК 3. Здатність розробляти і реалізовувати творчі проекти по створенню / інтерпретації / аранжуванню та перекладу музики / звукорежисерської практики обробки звуку.

СК 6. Здатність викладати спеціальні дисципліни в закладах освіти з урахуванням цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.

СК 8. Здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення музичного матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свої ідеї (художню інтерпретацію) під час публічного виступу.

Навчальна дисципліна «Ансамбль малих форм» забезпечує досягнення **програмних результатів навчання (РН)**, передбачених освітньою програмою:

РН 2. Володіти навичками ансамблевого музикування в групах різних складів у концертно-виконавському та репетиційному процесах.

РН 4. Професійно здійснювати аналіз музично-естетичних стилів та напрямків.

РН 7. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття (денне відділення)			Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
5	150	14	42	94	1	2	Вибіркова професійна

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2 семестр

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
лекц.		прак	сам. роб.	
Тема 1. Знайомство з дисципліною. Огляд історії розвитку камерної музики та інструментальних ансамблів.	12	2	2	8
Тема 2. Види, типи музичних сучасних музичних гуртів та притаманні їм жанри.	12	2	2	8
Тема 3. Організація репетиційної діяльності музичного ансамблю та початок роботи з репертуаром.	24	2	6	16
Тема 4. План розбору творів та розбір партій.	38	2	12	24
Тема 5. Виховання слухового самоконтролю учасника ансамблю. Робота з виразними компонентами ансамблевого звучання.	30	2	14	24
Тема 6. Сучасне концертне технічне обладнання для забезпечення виступу вокально-інструментального гурту. Особливості будови концертних майданчиків.	24	2	4	8
Тема 7. Загальні аспекти музично-ансамблевого виконавства.	10	2	2	6
Усього годин	150	14	42	94
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ - ЗАЛІК				

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Здобувачі вищої освіти отримують теоретичну літературу, нотний матеріал для вивчення партій та аналізу аранжування, аудіо матеріал для прослуховування та відеоматеріал для перегляду виступів видатних виконавців. Рекомендації, індивідуальні завдання та оцінки за їх виконання надаються як традиційним шляхом, так і з використанням онлайн засобів. Для практичних занять необхідні музичні інструменти та звукопідсилювальна апаратура (мікрофони, монітори, мікшерний пульт). Кількість мікрофонів залежить від кількості учасників ансамблю. Для прослуховування та перегляду медіа - матеріалів використовується інтернет-платформа "You Tube".

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

До самостійної роботи здобувачів щодо вивчення дисципліни «Ансамбль малих форм» включаються наступні завдання:

1. Аналіз аудіо-матеріалу, прослуховування музики та складання плейлистів за заданими критеріями.
2. Самостійне опрацювання заданого теоретичного та нотного матеріалу.
3. Виконання заданих вокальних, інструментальних, ритмічних, артикуляційних вправ.
4. Розбір та вивчення партій творів репертуару.
5. Робота над технічними недоліками.
6. Аналіз заданих партитур.
7. Виконання транскрипцій заданого музичного матеріалу.

8. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Робоча програма навчальної дисципліни передбачає наступні види та методи контролю:

Види контролю	Складові оцінювання
поточний контроль , який здійснюється у ході: проведення практичних занять, виконання індивідуального завдання; проведення консультацій та відпрацювань.	50%
підсумковий контроль , який здійснюється у ході проведення іспиту (заліку).	50%

Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування, усне повідомлення, індивідуальне опитування; активність у ансамблі; робота в команді та розуміння спільного надзавдання, нагляд за відповідністю технічного та сценічно-виконавського рівню щодо заданого репертуару, іспит, залік, концертний виступ, робота в студії
--	---

8. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ З ПІДСУМКОВИМ КОНТРОЛЕМ У ФОРМІ ІСПИТУ / ЗАЛІКУ

Денна форма навчання

Поточний контроль

Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання

Систематичність і активність роботи на семінарських (практичних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять та рівень активного включення у процес репетицій.	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка якості засвоєного матеріалу та оцінювання результативності репетиційної діяльності під час практичних занять	30
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Підготовка теоретичного матеріалу, прослуховування концертних записів видатних виконавців та регулярне виконання вправ для підвищення технічного рівня, що вноситься на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного теоретичного або аудіоматеріалу на обговореннях під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка рівню подолання технічних складнощів під час практичних занять та ІКР	10
Виконання індивідуальних завдань			
1.3. Вивчення відповідних партій репертуару, розбір партитур, аналіз музичних форм, фактур та виконавського репертуару тощо.	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Перевірка вивчення відповідних партій під час практичних занять та ІКР, опитування на аудиторних заняттях	10
Разом балів за поточний контроль			50
<i>Підсумковий контроль залік</i>			50
Всього балів			100

9. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ (для іспиту / заліку)

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів. Здобувач виявляє особливі творчі здібності, демонструє знання матеріалу та глибоке занурення у творчий процес. Був присутній на всіх заняттях, під час яких вивчав матеріал, та опрацьовував технічні вправи, не має складнощів під час інтонування обо гри партій на інструменті та утримання власної партії у складі ансамблю; проявляє активність, ініціативу і творчий підхід у навчанні; під час виступу виказує невимушеність і артистизм, вдало поєднує усі компоненти ансамблево-сценічної виразності.
- «добре» / «зараховано» В - від 82 до 89 балів. Здобувач володіє знаннями матеріалу, має високий технічний рівень але допускає незначні помилки у виконанні, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить свою партію. Був присутній на всіх заняттях, виконував технічні вправи та СРС, демонструє придбані технічні навички, проявляє творчий підхід у навчанні; під час виступу має незначні недоліки у демонстрації комплексу ансамлево-сценічних засобів виразності.
- «добре» / «зараховано» С - від 74 до 81 балів. Здобувач відтворює значну частину практичного матеріалу, виявляє знання вокальних

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі здобувачами (очно/онлайн)

партій і розуміння ансамблевої діяльності, але є недостатньо впевненим учасником ансамблю, допускає помилки у музичному тексті. При цьому враховується наявність опрацьованих технічних вправ, самостійної роботи, відвідування занять та активність у навчанні;

- «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Здобувач був присутній не на всіх заняттях, володіє матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність (частково) виконаних технічних вправ та самостійної роботи.

- «задовільно» / «зараховано» E - від 60 до 63 балів. Здобувач був присутній не на всіх практичних заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює інтуїтивно, музичний матеріал не вивчений, здатний частково демонструвати надбані технічні навички, має частково виконані завдання до самостійної роботи.

- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» FX – від 35 до 59 балів. Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів. Здобувач не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100 (10-12)	A	Відмінно	зараховано
82-89 (8-9)	B	Добре	
74-81(6-7)	C		
64-73 (5)	D	Задовільно	не зараховано
60-63 (4)	E		
35-59 (3)	Fx	незадовільно	
1-34 (2)	F		

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Дрожжина Н. Вокальне мистецтво естради: історія, теорія, практика. Харків : Естет Принт, 2019. 336 с.
2. Откидач В. М. Естрадний спів і шоу-бізнес. Вінниця : Нова книга, 2013. 367 с. (Електр. варіант)
3. Шип С. В. Музична форма від звуку до стилю: навч. посіб. Київ : Муз. Україна, 1998. (Електр. варіант)
4. Noppe A. Improvisation - handbook. Performing Arts Institute Publications. 2006.
5. Peckham A. Vocal Workouts for the Contemporary singer. Hal Leonard, 2006. 138 p. (Електр. варіант)
6. Shanaphy E. Stuart Isacoff. Dick Human's professional chord changes and substitutions for 100 tunes every musician should know. New York : Ekay Music. 1986. 131 p.
7. Stoloff B.. Body Beats, Alfred music, 2016, 105 p. (Електр. варіант)

8. Stoloff B.. Scat! Vocal Improvisation Techniques, New York: Gerard and Sarzin publishing Co, 1996, 130 p. (Електр. варіант)
9. Stoloff B. Blues Scatitudes. Vocal improvisation on the blues. Brooklyn , New York: Gerard and Sarzin Publishing Co., 2003. 77 p.

Інформаційні ресурси:

1. Нотна бібліотека західної естрадно-джазової музики Hal Leonard. URL : <https://www.halleonard.com/> (дата звернення: 12.01.2023).
2. Каталог трансляцій музичних шоу та Бродвейських мюзиклів. URL : <https://www.mtishows.com/> (дата звернення: 12.01.2023).
3. Нотний архів. URL : <https://notes.tarakanov.net/> (дата звернення: 14.01.2023).
4. On-line бібліотека. URL : <https://www.scribd.com/home> (дата звернення: 14.01.2023).
5. Платформа You-tube. URL : <https://www.youtube.com/> (дата звернення: 14.01.2023).
6. Енциклопедія сучасної України. URL : <https://esu.com.ua/> (дата звернення: 14.01.2023).
7. Електронна бібліотека «Культура України». URL : <https://elib.nlu.org.ua/> (дата звернення: 14.01.2023).
8. Національна освітня платформа. URL : <https://vseosvita.ua/> (дата звернення: 14.01.2023).

Список рекомендованих хрестоматій для підбору репертуару:

1. Hal Leonard, Just Voices: The Beatles Vocal Score Ssa Or Sat And Piano, New York : Hal Leonard, 2011, 40 p. (Електр. варіант)
2. Sher Music Co. Latin Real Book. 1997. (Електр. варіант)
3. 100 Jazz & Blues Greats. New York: Wise Publications. 1987. (Електр. варіант)
4. Abba Gold. Greatest Hits. London, Wise Publications. 1992. 96 p. (Електр. варіант)
5. Larry Fridie. James Brown-All time Greatest Hits.Hal Leonard. 1995. 77 p. (Електр. варіант)
6. Hal Leonard. Guitar - play along Vol 4 Pop Rock. 50 p. (Електр. варіант)
7. Hal Leonard. Guitar - play along Vol 9 Punk Rock. 53 p. (Електр. варіант)
8. Hal Leonard. Guitar - play along Vol 14 Blues Rock. 81 p. (Електр. варіант)
9. Hal Leonard. Guitar - play along Vol 15 R&B. 45 c. (Електр. варіант)
10. Hal Leonard. Guitar - play along Vol 18 Acoustic Rock. 70 p. (Електр. варіант)
11. Hal Leonard. Guitar - play along Vol 19 Soul. 46 p. (Електр. варіант)
12. Hal Leonard. Guitar - play along Vol 26 Elvis Presley. 42 p. (Електр. варіант)
13. Hal Leonard. Guitar - play along Vol 38 Blues. 60 p. (Електр. варіант)
14. Hal Leonard. Guitar - play along Vol 52 Funk. 52 p. (Електр. варіант)
15. Wise Publications. It's easy to play Coldplay. 60 p.
16. Mark Taylor. Antonio Carlos Jobim and the art of Bossa Nova. New York : Hal Leonard, 2002. 86 p. (Електр. варіант)

Орієнтовний список для прослуховування.

Перелік видатних музичних колективів та сольних виконавців, творчість яких рекомендується для прослуховування та вивчення.

ВОКАЛЬНІ ТА ВОКАЛЬНО-ІНСТРУМЕНТАЛЬНІ ГУРТИ:

Acappella, Boswell Sisters, Camerata, Earth Wind & Fire, En Vogue, Incognito, Lambert Hendricks & Ross, ManSound, Naturally 7, New York Voices, Pentatonix, Perpetuum Jazzile, Rockapella, Take 6, The Andrews Sisters, The Fairfield Four, The Hi-Lo's, The King's Singers, The Manhattan Transfer, The Melltones, The Mills Brothers, The Puppini sisters, The Real Group, The Singers Unlimited, The Swingle Singers, Tower Of Power, Wise Guys, Пікардійська Терція.

ВОКАЛІСТИ:

Al Jarreau, Anita O'Day, Ann Hampton Callaway, Annie Ross, Aretha Franklin, Astrud Gilberto, Betty Carter, Billy Eckstine, Billie Holiday, Bobby McFerrin, Carmen McRae, Cassandra Wilson, Cheryl Bentyne, Chris Connor, Curtis Stigers, Dakota Staton, Dee Dee Bridgewater, Diana Krall, Dianne Reeves, Diane Schuur, Dinah Washington, Eddie Jefferson, Eliane Elias, Ella Fitzgerald, Etta James, Frank Sinatra, George Benson, Grady Tate, Jacob Collier, Jackie Cain, Jamie Cullum, James Brown, Janis Siegel, Jazzmeia Horn, Joe Williams, Johnny Hartman, Jon Lucien, Laura Fugi, Leon Thomas, Liane Carroll, Lou Rawls, Maria Rita, Mel Torme, Mose Allison, Nancy Wilson, Nat King Cole, Natalie Cole, Nnenna Freelon, Peggy Lee, Ray Charles, Roberta Gambarini, Roberta Flack, Rosemary Clooney, Roy Kral, Sarah Vaughan, Stevie Wonder, Tania Maria, Tierney Sutton.

БІГ-БЕНДИ:

Duke Ellington, Count Basie, Woody Herman, Stan Kenton, Buddy Rich, Don Ellis, Gerald Wilson, Thad Jones-Mel Lewis, Bill Watrous, Francy Boland, Louis Bellson, Gil Evans, Rob McConnell, Maynard Ferguson, Bob Mintzer, Airmen of note, Bill Holman, Bob Florence, Dizzy Gillespie, Charles Mingus, George Russell, Maria Schneider, Sun Ra, Toshiko Akiyoshi, Lew Tabackin, Mingus Dynasty Big Band, Bob Mintzer, Conrad Herwig's Latin Big Band, Randy Weston, Tito Puente, Eddie Palmieri, Carla Bley, Monday Night Vanguard Orchestra, Wynton Marsalis.

ФОРТЕПІАНО:

Bill Evans, Chick Corea, Herbie Hancock, Oscar Peterson, Lennie Tristano, Thelonius Monk, Art Tatum, Joe Zawinul, Keith Jarrett, George Duke, Bud Powell, Ahmad Jamal, Horace Silver, Kenny Barron, John Lewis, Michel Petrucciani, Michel Camilo, Dave Brubeck, Erroll Garner, Antonio Carlos Jobim,

ТРУБА:

Clifford Brown, Freddie Hubbard, Miles Davis, Dizzy Gillespie, Clark Terry, Louis Armstrong, Roy Eldridge, Fats Navarro, Chet Baker, Wynton Marsalis, Phillip Harper, Roy Hargrove, Art Farmer, Nat Adderley

САКСОФОН:

Charlie Parker, Sonny Still, Lou Donaldson, Phil Woods, Cannonball Adderley, Lee Konitz, Paul Desmond, Ornette Coleman, Art Pepper, Bobby Watson, Kenny Garrett, Paquito D'Rivera, Steve Coleman, Lester Young, Coleman Hawkins, Stan Getz, John Coltrane, Sonny Rollins, Wayne Shorter, Ben Webster, Benny Golson, Dexter Gordon, Charles Lloyd, Joe Farrell, Mike Brecker, Archie Shepp, Branford Marsalis, Bill Evans, Joe Lovano, James Moody, Joshua Redman, Gary Campbell, Bob Mintzer, Gerry Mulligan, Benny Wallace, Leo Parker, Ronnie Cuber, Denis DiBlasio, David Sanborn, Tom Scott.

ТРОМБОН:

Jimmy Cleveland, Jack Teagarden, Bill Harris, Carl Fontana, Garnett Brown, Roswell Rudd, Hal Crook, Urbie Green, Ray Anderson, Steve Davis.

ФЛЕЙТА:

Hubert Laws, James Moody, Herbie Mann, Roland Kirk, David Liebman, Eric Dolphy, Joe Farrell.

КЛАРНЕТ:

Benny Goodman, Artie Shaw, Tony Scot, Woody Herman, Eric Dolphy, Eddie Daniels, John Carter.

ГІТАРА:

Django Reinhardt, Wes Montgomery, Kenny Burrell, Joe Pass, Jim Hall, Attila Zoller, Pat Martino, Larry Coryell, John McLaughlin, Grant Green, George Benson, Jimmy Raney, Earl Klugh, Scot Henderson, Pat Metheny, John Scofield, Mike Stern, Carlos Santana, Joao Gilberto.

БАС ГІТАРА:

Ray Brown, Oscar Pettiford, Charlie Mingus, Paul Chambers, Richard Davis, Ron Carter, Eddie Gomez, Monk Montgomery, Chuck Rainey, Moke Moore, Jaco Pastorius, George Duvivier, John Patitucci, Peter Washington, Bob Hurst, Todd Coolman.

УДАРНІ ІНСТРУМЕНТИ:

Max Roach, Kenny Clarke, Art Blakey, Paul Motian, Buddy Rich, Grady Tate, Micky Roker, Bobby Moses, Joe Chambers, Alphonse Mouzon, Stan Levy, Danny Richmond, Billy Hart, Lenny White, Al Foster, Steve Davis, Dave Weckl, Tony Reedus, Adam Nussbaum.

ВІБРАФОН:

Milt Jackson, Gary Burton, Dave Friedman, David Samuels, Lionel Hampton, Red Norvo, Steve Nelson, Terry Gibbs, Dave Pike, Stephen Harris, Joe Locke.